

Årsplan 2022/2023

Espira Garhaug barnehage

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen.....	5
Barns medvirkning	13
Samarbeid med foreldrene	14
Overganger	15
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	16
Barnehagens fagområder	21
Vedlegg	24

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.1.2021 av 103 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tide å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Om barnehagen

Espira Garhaug er en privat barnehage som åpnet i august 2004. Barnehagen vår ligger i Grinde i Tysvær kommune.

Vi er en barnehage med fire avdelinger, der to er for alderen 0-3 år og to 3-6 år.

Våre satsingsområder er realfag, språk og bevegelse. Vi har et kontinuerlig fokus på endring av lekemiljøene, der miljøene er fleksible og følger barnas initiativ og progresjon.

Vi har et variert utelekeområde med ulendt terreng og mangfold av trær og stein å klatre på. Uteområdet vårt, og naturen i nærmiljøet, gir barna mulighet til å utforske, undre seg, bruke kroppen variert, problemløsning og gir dem gode motoriske utfordringer.

Barnehagen har også egen kjøkkenhage og bær/frukthage, der barna får være med på prosessen med egenprodusert jord fra kompostbinger til ferdig grønnsak som squash, poteter, salat, jordbær, epler mm.

Vi er opptatt av at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen, fordi dette er grunnsteinene i barns utvikling. Barnehagen deltar i et regionalt kompetansehevingssprosjekt (ReKomp) via Tysvær kommune, hvor CLASS er hovedverktøyet. Som Espira-barnehage jobber vi også med verktøyet EspiraBLIKK.

Faktaboks

- Åpningstid 06.45-17.00
 - Fullkosttilbud og kjøkkenassistent
 - Landlig beliggenhet
 - Stort utelekeområdet med kjøkkenhage og bålhus
 - Hundremeterskog
 - Sosial kompetanse – "Være Sammen", "CLASS" og "EspiraBLIKK"
 - Realfag - Matematikk og naturfag. Forskerfabrikken-barnehage
 - Språk og kommunikasjon – "Bravolek" og "Snakkepakken"
 - Bevegelse, kropp og helse
 - Småspirene
 - Skolespira
-
- Kontaktinformasjon:

Styrer: Ann Veronica H. Søvik | Hovednr.: 52 77 02 12 | e-post: styrer.garhaug@espira.no

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

- Barna får bidra og blir hørt i barnehagens hverdag gjennom planlagte og spontane barnesamtaler, medbestemmelsesmøter, barns utsagn og gjennom ansattes observasjoner.
- Vi formidler til barna at alle er like mye verdt ved å være anerkjennende og sensitive ansatte som tar barns perspektiv.
- Bærekraftig utvikling hos oss handler om at vi følger årstidenes endringer, dyrker grønnsaker i egenkompostert jord, går på tur, der de ansatte aktivt undrer seg sammen med barna i her- og nå situasjoner.

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

- Personalets kompetanse om barn er helt grunnleggende for å sikre et godt og trygt barnehagemiljø. Derfor arbeider vi systematisk med kompetanseheving. Målet er at alle ansatte skal være autoritative voksne som møter barna med varme og trygg grensesetting. Kompetansehevingsverktøy vi bruker er CLASS og EspiraBLIKK.
- Fokus på varierte lekemiljø inne og ute for å fremme et godt psykososialt barnehagemiljø.
- Våre kompetente ansatte fanger opp barn som trenger støtte og setter ord på barnas følelser. Vi bruker hjelpemidler som ASK, Psykologisk Førstehjelp og Være Sammen i arbeidet med barna.
- Temasamlinger om kropp og følelser. Fokus på personlige grenser for egen kropp.
- Ansatte får kompetanseheving ved å delta på "Fokusuka" gjennom Tysvær Kommune.
- Vi har rutiner for forebygging og tiltak mot mobbing, krenkelser, vold og overgrep i henhold til aktivitetsplikten i Barnehageloven §41-43.
- Samarbeid med ulike instanser som Helsestasjonen, PPT, Barnevern og psykisk helse, Fysioterapitjenesten mm. Vi har jevnlig møter med kommunens Tverrfaglig Oppvekstteam.
- Tidlig innsats – Vi har spesialpedagog som er ansatt gjennom Tysvær Kommune. I samarbeid med foresatte setter vi i gang tiltak for barns ulike behov, som f.eks. individuell oppfølging, språkgrupper, lekegrupper, veiledning ol.
- Bevegelse som satsingsområde: bruker barnehagens inne- og utemiljø, naturen og nærmiljøet aktivt.
- Fullkostbarnehage med kjøkkenassistent, sunn og variert meny. Alle måltider inneholder grønnsaker/frukt.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for omsorg:

- Vår barnehage skal være en trygg plass for barna, med varme, grensesettende og tilstedeværende ansatte. Vi har fokus på relasjonsbygging gjennom våre kvalitetsverktøy. Ansatte kartlegger og observerer, har "banking time" og smågrupper for at alle barn blir sett og at alle barn skal ha trygge voksne.
- Har god tilpasset tilvenning i 5 dager, der barnet har egen kontaktperson i oppstartsperioden. I forkant har vi foreldremøte og oppstartssamtale med foresatte.
- God organisering med smågrupper for lek, samspill.
- Vi tilrettelegger for ro og hvile, både for store og små gjennom f.eks. lesestund, musikk, "hvilekrok" inne og ute, og sovetid ute i egne vogner.
- Vi arbeider ut fra Trygghetssirkelen.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

- Vi har et kontinuerlig fokus på endring av lekemiljøene (inne og ute), der miljøene er fleksible og inneholder udefinert materiell som følger barnas initiativ og progresjon.
- Ansatte har fokus på lek og anerkjennende kommunikasjon, legger til rette for og støtter vennsksrelasjoner.
- Ansatte skal støtte, inspirere og delta i leken på barnas premisser og medbestemmelse.
- Vi gir leken god plass i hverdagen og legger til rette for ulike typer lek og aktiviteter, som konstruksjonslek, funksjonslek, tumlelek og rollelek.
- Dele inn i smågrupper og har kontinuerlig evaluering av lekens kvalitet gjennom observasjoner og samtaler med barn, for å gi barn og ansatte felles forståelse for leken.

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltagelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

- Vi er varme og grensesettende voksne som stiller aldersadekvate krav.
- Vi formidler til barna at de er verdifulle ved å gi rom for at alle er unike, har sine egne ønsker og meninger i et inkluderende fellesskap.
- Vi fremmer sosial kompetanse gjennom lek og aktiviteter i samspill med andre.
- Støtte og utvikle barnets positive selvfølelse og mestringstro gjennom sensitive voksne som finner gode løsninger sammen med barna. Dette gir robuste og selvstendige barn.
- Vi fremmer positiv adferd ved å gi positive bekreftelser, da dette kan hemme negative handlinger. Avlæring og omlæring av negative handlingsmønstre gjennom å hjelpe barna med å finne nye strategier/ løsninger for å håndtere ulike situasjoner. Her bruker vi blant annet bildestøtte (ASK).
- Reflektere sammen med barna omkring handlinger, konsekvenser og etisk vurderingsevne. Dette for at barna skal gis mulighet til å forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.
- Kartlegging gjennom barnesamtaler, "Bussen" og relasjonskartlegging.

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

- Vi vektlegger trygghet og gode relasjoner, for at barna skal kunne tilegne seg kunnskap og tørre å utfordre/utfolde seg. De ansatte er kompetente og sensitive, slik at de vet når de skal trygge og når de skal utfordre barnet (Trygghetssirkelen).
- Tilstedeværende ansatte som er nysgjerrige sammen med barna og utfordrer barnas tenkning gjennom å stille reflekterende og åpne spørsmål.
- I vår barnehage henger lek og læring nøye sammen. Vi tilrettelegger for fleksible lekemiljø med tilgjengelig materiell som gir barna mulighet til å oppleve mening og mestring.
- Vi arbeider tverrfaglig med tema over tid, som gir mulighet til fordypning.
- Arbeid med Espiras satsingsområder: realfag, språk og bevegelse, gjennomsyrrer vår hverdag.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

- I vår barnehage er vi opptatt av å knytte gode vennskap mellom barna, gjennom lekegrupper, gå på tur sammen, felles opplevelser og ansatte som er der barna er både fysisk og psykisk.
- Vi forebygger og håndterer krenkelser og mobbing gjennom kartlegging av barnas samspill, og følge opp med tiltaksplaner.
- Vi sikrer at alle barn har gode vennskapsbånd gjennom kartleggingsverktøyet "Bussen" og barnesamtaler på stor avdeling.
- Vi støtter barna ved å tolke, forstå og sette ord på situasjoner, følelser og kroppsspråk.
- Ansatte skal gå foran som gode rollemodeller ved å være autoritative voksne (Være Sammen og CLASS og EspiraBLIKK).

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

- Vi er opptatt av god kvalitet i dialog sammen med barna, som kvalitetssikres gjennom observasjoner i EspiraBLIKK og CLASS.
 - Systematisk kompetanseheving i personalgruppa med fordypning i CLASS-dimensjonen «Språkstøtte»:
 - Støtte til å bruke språket
 - Repetisjon og utvidelse
 - Selvsnakk og parallellsnakk
 - Rikt/ avansert språk
- Indikatorer på språkstøtte
- Vi arbeider med språkkasser, "Snakkepakken", "Språksprell" og språkgrupper, samt "Bravolek" på småbarnsavdeling.
 - Vi bruker tegn til tale, bildestøtte (ASK) og kroppsspråk som kommunikasjonsstøtte.
 - Vi har fokus på høytlesning, sang, rim og regler.
 - Vi fremmer gode lekemiljøer som gir mulighet til rollelek og sosiale samspill, som igjen fremmer kommunikative ferdigheter.

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

- Ansatte observerer barna aktivt og legger opp dagen og innholdet etter det barna uttrykker, både verbalt og nonverbalt. På denne måten påvirker barna innholdet i sin egen barnehagehverdag både direkte og indirekte.
- Vi er fleksible voksne som tar hensyn til at barnehagen er barnas arena.
- Vi gjennomfører barnesamtaler og medbestemmelsesmøter ved valg av tema, hvor går vi på tur, endring av lekemiljø og rom mm.

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Vi legger vekt på daglig dialog i hente- og bringesituasjon. Eks. når barnet skal hjem fra barnehagen skal personalet støtte barnet i å fortelle noe fra dagen som har vært.
- Tett og tidlig kontakt med foresatte - tidlig innsats, både formelt og uformelt, dvs. oppstarts-, overførings- og foreldresamtaler.
- To foreldremøter i året; et foreldremøte om høsten for alle foresatte og et om våren for nye foresatte som har barn med tilvenning i barnehagen om høsten.
- Foreldrene kan medvirke og komme med innspill gjennom blant annet foreldresamtaler, foreldremøter, FAU, SU og foreldreundersøkelse.
- Anerkjennelse og ta på alvor vedr. de beskjeder foresatte gir til barnehagen, for å sikre den individuelle tilretteleggingen for hvert enkelt barn. Ha god informasjonsflyt i personalgruppen og Spireportalen.
- Vi skal overholde Aktivitetsplikten §42 i Barnehageloven og dokumentere det vi gjør.
- Vi tilbyr stafettlogg ved behov.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

- Vi har godt planlagte møter i personalgruppa (avdeling, ped.team, personal, plandager).
- Vi har skriftlige planer (årsplan, periodeplan og ukeplan).
- Vi skriftliggjør observasjoner og notater om enkeltbarn i Spireportalen (foreldresamtaler, barnesamtaler o.l)
- Vi evaluerer forrige plan før vi lager ny.

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- Refleksjon i personalgruppen av det pedagogiske arbeidet i ulike møtevirksomheter (skal skriftliggjøres).
- Være kritisk til egen praksis, og være løsningsorientert, endringsvillige og fleksible. Dette kvalitetssikres gjennom observasjoner i EspiraBLIKK og CLASS, samt årlig klimamåling og foreldreundersøkelse som følges opp med tiltaksplaner.
- Utviklingssamtaler i personalgruppen hver 6-8 uke.

Vi dokumenterer vår pedagogiske virksomhet slik:

- Spireportalen:
 - Nyhetsfeed med tekst og bilder av aktiviteter i barnegrupper.
 - Periodeplan og ukeplan med evaluering
- Bilder og tekst på veggene på avdelingen.
- Facebook-innlegg.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

- Barnehagen har en inkluderende praksis for alle barn, ved at vi tilrettelegger hverdagen slik at enkeltbarn som trenger ekstra støtte får dette gjennom hele dagen, sammen med andre barn og voksne.
- Tidlig innsats og tilpasset opplæring.
- Dele barnegruppen i mindre grupper.
- Spillegrupper/ språkgrupper/ lekegrupper med 2-3 barn.
- Banking time - et barn og en voksen gjør aktiviteter sammen som barnet har glede av. Barnet får positive opplevelser sammen med den voksne og relasjoner bygges.
- Spesialpedagog - 100% stilling - kommunal styrking i barnehagen.
- Tverrfaglig samarbeid med hjelpeinstanser.
- Kompetanseheving av ansatte og dele kompetanse og erfaring med hverandre.

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Ut fra et 5 års perspektiv ønsker vi at det skal være progresjon fra å være yngst til å være eldst:

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

- Tumbleleken har en sentral rolle i hverdagen. Kroppslig lek med store grunnbevegelser som krype, åle, løpe, klatre, hoppe mm.
- Gå på tur og bruke nærmiljøet.
- Fokus på her- og nåsituasjoner. Undring og utforsking med kompetente andre.
- Ansatte er sensitive overfor barnas ytringer for å forstå, gi respons og ta barns perspektiv.
- Vi gir god tid til samspill og støtte til mestring i rutinesituasjoner som måltid, stelle-, garderobesituasjon mm.
- Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for utvikling av språk. I barnehagen bruker vi blant annet sang, musikk, høytlesning, begrepslæring, tegn til tale, billedstøtte (ASK) og "Bravolek" som metoder for å stimulere barnas språkutvikling.
- Sosial kompetanse: Reflektere og undre seg, øve på å sette ord på følelser og ta andres perspektiv.
- Smågrupper med aktiviteter tilpasset etter alder og behov.
- Realfag for småspirene handler om å bruke alle sanser for å erfare verden.
- Fagkort med aktiviteter fra alle fagområdene.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

- Sosial kompetanse: Reflektere og undre seg, øve på å sette ord på egne og andres følelser og ta andres perspektiv.
- Støtte barna til å være selvstendige ved f.eks. å mestre dotrening, av- og påkledning, smøremåltid.
- Utvide til lengre turer i nærmiljøet.
- Smågrupper med tilpasset aktivitet etter alder og behov.
- Økt fokus på begrepslæring ved å sette ord på gjenstander og situasjoner for barna ved bruk av spill, bilder, konkrete, ASK m.m.
- Støtte barna i å møte motgang og legge til rette for å mestre utfordringer.
- Ta vare på naturen ved å kompostere, sortering av avfall, grønnsakshage og ta vare på dyr og insekter.
- Å være en god venn. Solidarisk med hverandre og vise empati for andre.
- Fagkort med aktiviteter fra alle fagområdene.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

- Selvstendighetstrening ved å gi barna ansvar i hverdagssituasjoner.
- Skoleforberedende aktiviteter som gjennomføres i lek og i mindre grupper. Vi leker blant annet med tall, språksprell, rim og regler.
- Sosial kompetanse: Reflektere og undre seg, øve på å sette ord på egne og andres følelser og ta andres perspektiv.
- Psykologisk førstehjelp
- Dagsutflukter - Sandbekken, Vikingfestivalen, Mastå på Litlaskogsfjellet, Espira Lekene, Julevandring mm.
- Overnatting i barnehagen
- Fagkort med aktiviteter fra alle fagområdene.
- Overgang barnehage – skole, tett samarbeid med skolen og SFO. Vi følger kommunens rutine for "Den gode overgangen barnehage - skole".

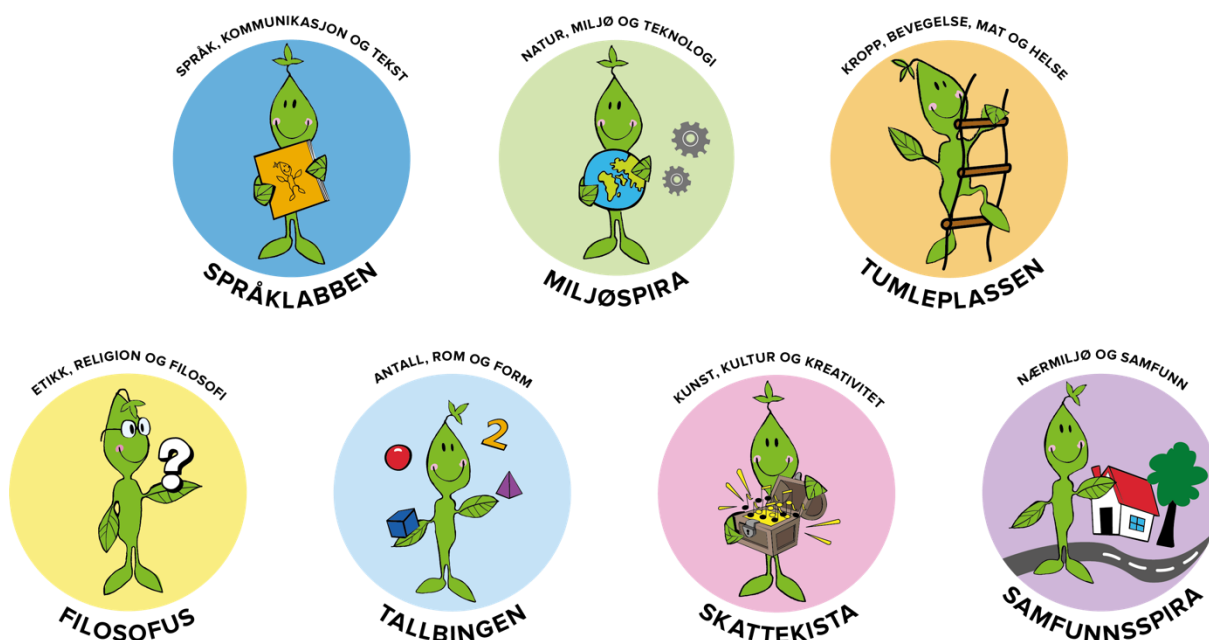

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk**, **realfag** og **bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

Språk:

- Ansatte skal være gode språkmodeller som bruker rette begreper og bidrar til utvikling av barns tenkning.
- Bruke teorien fra CLASS (Språkstøtte) aktivt i praksis.
- Gode leke- og språkmiljø.
- Hjelpemidler: "Bravolek", "Språksprell", "Snakkepakken", tegn til tale, billedstøtte (ASK), spill, rim og regler, sang, høytlesning osv.

Realfag:

- Matematikk i alle hverdagslige aktiviteter.
- Vi bruker digitale verktøy som Prowice skjerm, Beebooth, Xplovie og Ipad.
- Naturfag med undring og utforskning.
- Forskerfabrikken med forsøk og eksperimentering.
- Følge årstider og ta vare på naturen.
- Kjøkkenhage med grønnsaker, frukt og bær.

Bevegelse:

- Vi tilrettelegger for varierte aktiviteter både ute og inne.
- Mye på tur i variert terreng/miljø.
- Mini Røris, Lille Sol, dans, fallskjerm og hinderløype.

Sosial kompetanse:

- Relasjonsbygging
- Kommunikasjon
- Trygg tilknytning
- Være Sammen, Småspirene, CLASS og EspiraBLIKK

FOKUSUKER i Espira Garhaug:

VENNSKAP (uke 35 og 36)

- Hva er en god venn?
- Venneanskaffelseskompentanse
- Konflikthåndtering
- Inkludering

BRANNVERN med Bjørnis (uke 37 og 38)

- Grunnleggende brannvern
- Brannøvelse
- Lære telefonnummeret 110

FØRSTEHJELP med Henry (uke 44)

- Hente hjelp i nødsituasjoner
- Lære stabilt sideleie og HLR (3-6 år)
- Lære telefonnummeret 113

LIVSMESTRING OG HELSE (uke 46 og 47)

- Kroppen min
- Sette egne grenser for egen kropp
- Bygge robuste barn

TRAFIKKSIKKERHET med Tarkus og Naffen (uke 17 og 18)

- Lære telefonnummeret 112
- Trafikksikkerhet på barnehagens parkeringsplass og langs veien i nærområdet (kun voksne får åpne porten, barn skal alltid gå sammen med en voksen, bruke fortauene rundt parkeringsplassen, ikke gå mellom de to radene med parkerte biler når vi går på tur, alltid gå på fortauet).
- Sykkelregler inne på barnehagens område.

KULTUR- OG TRADISJONSFORMIDLING

Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn, i tillegg til andre merkedager:

- Jul (inkl. Lucia)
- Samisk kultur
- Karneval
- Påske
- 17.mai
- Markering av aktuelle religioner som vi har representert i barnehagen på de aktuelle avdelinger.

Varighet, hyppighet og dybde vil avhenge av barnas alder og behov.

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekommande.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standard

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

Skolespira-standard

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

Pedagogisk kalender 2022/2023

Espira Garhaug
Realfag, språk og bevegelse

HØST			VINTER				VÅR			SOMMER	
CLASS - EspiraBLIKK - Fagkort - Språk - Realfag - Bevegelse Tilvenning - trygghet - tilknytning			CLASS - EspiraBLIKK - Fagkort - Språk - Realfag - Bevegelse Å være en god venn - empati, følelser og gi plass til andre				CLASS - EspiraBLIKK - Fagkort - Språk - Realfag - Bevegelse - Å være en god venn - empati, følelser og gi plass til andre. - Overgang til stor avdeling og skole			CLASS - EspiraBLIKK - Fagkort - Språk - Realfag - Bevegelse Å være en god venn - empati, følelser og gi plass til andre	
august	september	oktober	november	desember	januar	februar	mars	april	mai	juni	juli
Tilvenning - bli kjent	Fokusuke vennskap i uke 35 og 36 med Være Sammen materiell. Hva betyr det å være en god venn? Fokusuke Brannvern med Bjørnis i uke 37 og 38 Foreldremøte Oppstart Skolespira	Høstdager Foreldresamtaler	Fokusuke Førstehjelp med Henry uke 44 bLEST for Skolespirene uke 45 Fokusuke Livsmestring og helse uke 46 og 47 World Science day 10.11	Tilvenning nye barn Formidling av jul og tradisjoner: Adventstund avdelingsvis Julevandring for Skolespira Luciatog Nissedag Julegudstjeneste	Vinterdager Formidling av Samisk kultur uke 5 Espira dagen	Samisk kultur og markering av Samefolkets dag 06.02 Formidling og feiring av Karneval uke 8	Barnehagedagen Internasjonal dag for glede 20.03 Foreldresamtaler Påskeformidling uke 12 og 13 med påskelunsj for barna og påskeharen.	Fokusuke trafikk med Tarkus uke 17 og 18 Vårdager Verdensbok- og opphavsrettdag 23.04 Foreldresamtaler	Formidling av 17 mai i uke 19 og 20. 17.mai forberedelser med tog og leker. Espira Lekene for Skolespira Overnatting i barnehagen for Skolespira Velkommen tilbake dag (besøk av 1.klasse) Foreldremøte for "nye foreldre" Besøksdager for nye barn. Tilvenning på barn som skal begynne på stor avdeling. Skolespira på skolebesøk	For Skolespira: Skolebesøk Sommerfest på Sandbekken Vikingfestival Sommerfest i barnehagen for alle	Ring -og vannleker